

Crna Gora: Djukanovic i duvanska mafija

Author: [IWPR Balkans](#)

Italijanska istraga o navodnoj umesanosti crnogorskog predsednika u sverc cigareta mogla bi okoncati njegovu politicku karijeru.

Istraga koju je pokrenulo italijansko tuzilastvo o umesanosti crnogorskog predsednika u nelegalni promet cigareta, predstavlja ozbiljnu pretnju njegovoj poziciji.

Italijanski mediji izvestavaju da je odeljenje za borbu protiv mafije u luci Bari pokrenulo istrazni postupak protiv Djukanovica i grupe njegovih saradnika zbog navodnog "mafijaskog udruzivanja i sverca cigareta".

Proindependisticki nastrojani krugovi u Podgorici smatraju da se iza ovih optuzbi krije zavera protiv crnogorskog predsednika. Navodno, Evropa zeli da ga ukloni sa položaja zbog insistiranja na crnogorskoj nezavisnosti.

U Podgorici se veruje da prica o istrazi protiv Djukanovica nije slucajno procurila u ovom trenutku. Sudeci po izjavi italijanskog tuzioca Katalda Mota, Djukanovic je na istraznoj listi jos od 1999. godine.

Nije tajna da se Italija, najzesce od svih drzava Evropske unije, protivi crnogorskoj samostalnosti. Prema izvorima IWPR-a bliskim crnogorskom predsedniku, Djukanovica su medjunarodni predstavnici tokom ubedjivanja da ostane u savezu sa Srbijom, s vremena na vreme, podsecali na dosije koji mu ispisuju na drugoj obali Jadrana.

To je, tvrdi ovaj izvor, mozda i bio jedan od skrivenih razloga koji je uticao na crnogorskog predsednika da odustane od referendumu o nezavisnosti i potpise Solanin dokument u martu 2002.

Marko Nicovic, nekadasnji predstavnik SFRJ u Interpolu, takodje tvrdi da optuzbe protiv Djukanovica nisu slucajno isplivale u ovom trenutku. "Price o povezanosti Crne Gore sa italijanskom mafijom u oblasti Barija su kolale godinama, a ovaj put ih Evropska unija koristi kako bi primorala Djukanovica da realizuje Beogradski sporazum", kaze Nicovic u intervjuu Glasu javnosti.

Zapadni diplomata sa sluzbom u Beogradu, tvrdi da je Zapad vec izabrao prihvatljiviju politicku licnost koja bi zamenila Djukanovica. Rec je o Svetozaru Marovicu, potpredsedniku Djukanoviceve Demokratske partije socijalista, DPS, koji se smatra zagovornikom ocuvanja saveza sa Srbijom.

Pristalice crnogorske nezavisnosti isticu da je najveca nevolja sto se sa pricom o Milu Djukanovicu i njegovim navodnim vezama sa italijanskim mafijaskim krugovima preplice i prica o Crnoj Gori kao "maloj balkanskoj Kolumbiji", ili "drzavi probisvetu" cije bi ambicije trebalo obuzdati.

Vest o istrazi protiv Djukanovica objavila je sredinom prosle nedelje drzavna italijanska agencija ANSA. To jos zvanicno nije portvrđeno. Ali, cutanje zvanicnika sa druge strane Jadrana slaba je nada vrha u Podgorici da se radi samo "o jos jednoj ujdurmi i pokusaju destabilizacije Crne Gore", kako je crnogorski predsednik prokomentarisao ove navode.

Za sada je javni tuzilac u Bariju, Djuzepe Celsi, koji se nasao u sredistu ove afere, odbio brojne zahteve novinara da komentarisu slucaj Djukanovic. Izjavio je, medjutim, za italijanske medije da je ljut sto cure informacije iz kancelarije tuzilastva.

Rojters i CNN su preneli da je Djukanovicev slucaj deo dosijea "Crna Gora" na kome tuzilastvo u Bariju radi vec dve godine.

Optuzbe protiv crnogorskog predsednika i grupe njegovih saradnika temelje se uglavnom na izjavama mafijasa-pokajnika, prikupljenih tokom istrage koja pokriva period od 1992. do 2000. godine.

Italijanska "La Stampa" pise da je o vezama crnogorskih vlasti sa mafijaskim svercerskim klanom u Italiji prvi progovorio Andrijano Benedeto Stano. Stano je tokom 90-ih imao prebivaliste u Crnoj Gori. "La Stampa", koja ga naziva "velikim svercerom cigareta", izvestava da je svoj iskaz dao Kataldu Moti, javnom tuziocu u Leceu, na severoistoku Italije.

Mota istice da je "Stano nakon hapsenja ispricao kako se skladistenje cigareta u Crnoj Gori odvijalo pod patronatom vlasti, te da je preduzece 'Zetatrans', koje je bilo zaduzeno za cuvanje cigareta, vrlo blisko crnogorskoj vladi".

Nakon ovog svedocenja ured za borbu protiv mafije tuzilastva u Leceu je, pojasnjava Mota, jos 1999. godine upisao Djukanovica u registar osoba pod istragom. Osim crnogorskog predsednika, tu su se

navodno nasla imena crnogorskog ministra inostranih poslova Branka Perovica, Slobodana Milosevica i Mirjane Markovic.

"La Stampa" navodi da bi kljucni svedok protiv Djukanovica mogao biti Srecko Kestner, koji je u zagrebackom "Nacionalu" progovorio o Djukanovicevim vezama sa duvanskim bosovima.

Jedan od svedoka je i Gerardo Komo, koji je italijanskim medijima izjavio da ga je Djukanovic oslovljavao sa, "Moj prijatelj mafiozo". Italijanski tuzioci se nadaju da ce progovoriti i Francesko Prudentino, kriminalac iz Napulja, koji je operisao u regiji Pulja.

Prudentino se sklonio od italijanske policije 1999. godine u Crnu Goru. Uhapsen je sledece godine u Grckoj. "Ako sverceri kao sto je Prudentino isprazne vrecu, prognoziram da ce se u Crnoj Gori desiti zemljotres. Vlada ce biti srusena, a ni predsednik nece dobro proci", upozorio je Otavio del Turko, tadasnji ministar finasija Italije, nakon hapsenja Prudentina.

Del Turkova izjava dosla je u osetljivom momentu - uoci crnogorskih parlamentarnih izbora 2001. godine na kojima je Djukanoviceva opcija sa svega dva odsto razlike odnela pobeđu nad jugoslovenskim blokom.

Prema navodima italijanskih medija, tuzilastvo u Bariju traga za enormnim bogatstvom koje je Djukanovic sklonio na tajno mesto. Prigrabio je, tvrdi se, cak milijarde od ilegalnih poslova sa cigaretama. Na tranzitu duvana, koji je preko Bara stizao brzim gliserima u Pulju, vlastima u Podgorici je, navodno, za svaki sanduk isplacivano izmedju 55 i 70 dolara.

Mesecno je iz Crne Gore u Italiju, prema rimskoj "La Republici", prebacivano 100.000 sanduka u prosečnoj vrednosti od pet i po do sedam miliona dolara za mesec dana. Deo tog novca uplacivan je u crnogorski budzet, a deo je, navodi se, isao direktno u ruke crnogorskog predsednika i proverenih saradnika "u ovom biznisu", koji se intezivirao izmedju 1996. i 2000. godine.

"Crna Gora je zemlja koju je tesko kontrolisati i predstavlja opasnost za Italiju", izjavio je povodom najnovije afere predsednik italijanskog Senata Mario Greko. Greko je rimskom "Il Tempu" izjavio da ce traziti od Romana Prodiya, predsednika Evropske komisije, da Brisel obustavi pomoc Podgorici, a mozda i da prekine ekonomske odnose sa Crnom Gorom.

Crnogorski predsednik je demantovao da ima bilo kakve osnove za pokretanje postupka protiv njega. "Savrsono sam spokojan, optuzbe me nece destabilizovati, to je pucanj u prazno", izjavio je Djukanovic proslе nedelje u Londonu.

Vest ga je zatekla u Engleskoj, gdje je naisao na zatvorena vrata ministra inostranih poslova Dzeka Stroua. Ministar Strou ga navodno nije mogao primiti zbog zauzetosti pakistansko-indijskom krizom. Mediji su, medjutim, nagadjali da je britansko ministarstvo inostranih poslova otkazalo taj susret zbog sokantnih vesti iz Barija.

Crnogorski predsednik bio je vise puta pred iskusenjima koja su ugrozavala njegov polozej od stupanja na duznost u novembru 1997. godine. Preziveo je krizu 1997. godine, kao i sukob sa promilosevicevskim politickim rivalom Momiom Bulatovicem. Preziveo je, takodje, i dugi obracun sa samim Milosevicem.

Veliko je pitanje hoce li moci da se izbori sa sopstvenom proslascu i italijanskim tuziocima. Sada, njegovi potencijalni koalicioni partneri, predstavnici Liberalnog saveza, traze da se Djukanovic povuce sa predsednickog polozeja, ako se dokaze da je protiv njega pokrenuta istraga u Italiji.

Milka Tadic-Mijovic je glavni i odgovorni urednik podgorickog nedeljnika "Monitor".

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/crna-gora-djukanovic-i-duvanska-mafija>